

MRF 2022.75

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse af 28. marts 2022, j.nr. 21/01550

Ophævet Aalborg Kommunes afgørelse om, at bredejere efter vandløbslovens § 28 var forpligtet til at modtage kommunens oprensede materiale fra det offentlige vandløb Guldbækken, da en betydelig del af det oprensede materiale var sand fra en byggeplads opstrøms, hvorfor det oprensede materiale ikke kunne anses at være sket i forbindelse med sædvanlig vedligeholdelse af vandløbet.

Efter vandløbslovens § 28 skal bredejere og brugere af ejendomme tilstødende vandløb uden erstatning modtage og bortskaffe fyld, afskåret grøde og andet, der fremkommer ved vedligeholdelse af vandløb, hvilket også gælder for offentlige vandløb, hvor det er kommunen, der har vedligeholdelsespligten, jf. vandløbslovens § 31. Det offentlige vandløb Guldbækken er beliggende i Aalborg Kommune, hvor kommunen efter vandløbsregulativet bl.a. skal gennemføre vandløbsvedligeholdelse ved aflejringer på 10 cm eller mere. Bredejerne er derudover forpligtet til at fjerne fyld mv. fremkommet ved vedligeholdelse til mindst fem meter fra vandkanten eller at sprede det i et ikke over 10 cm tykt lag. I september 2019 blev der i Døsebæk, som er et sideløb til Guldbækken, konstateret en punktudledning af sand ved en ejendom, hvor der pågik byggearbejder. Året efter konstaterede Aalborg Kommune på en strækning på 500 meter af Guldbækken nedstrøms Døsebæk lokale banker af sand, der var på mere end 10 cm og blev vurderet at kunne henføres til byggearbejderne. De lokale sandaflejringer blev efterfølgende fjernet af Aalborg Kommune, hvor sandet blev placeret i et lag på 10 cm på en af de tilstødende ejendomme. Efter henvendelse fra E, der er bredejer til den ejendom, hvor sandet var placeret, traf Aalborg Kommune i januar 2021 afgørelse om, at Guldbækken

var vedligeholdt i overensstemmelse med vandløbslovens § 27 og § 28 og vandløbsregulativet. Afgørelsen blev påklaget af E, der navnlig gjorde gældende, at der ikke var tale om almindelig oprensning, men derimod om at oprense affald fra byggearbejder, og at der derfor ikke var en forpligtelse til at skulle tåle placering af oprenset sand. Miljø- og Fødevarerklagenævnet (formanden) henviste til, at bredejere og brugeres forpligtelse efter vandløbslovens § 28 til at modtage og bortskaffe fyld, afskåret grøde og andet, som fremkommer ved vandløbets vedligeholdelse, er gældende for materiale, der fremkommer ved sædvanlig vedligeholdelse af vandløbet. Nævnet konstaterede, at en betydelig del af det oprensede sand stammede fra punktudledningen fra byggearbejderne ved Døsebæk, og at oprensningen dermed havde været nødvendig at foretage på grund af punktudledningen. Miljø- og Fødevarerklagenævnet lagde herefter til grund, at placeringen af det oprensede sand var foretaget i strid med vandløbslovens § 28, da der ikke var tale om fyld og oprenset materiale fra sædvanlig vedligeholdelse af vandløbet. Miljø- og Fødevarerklagenævnet ændrede herefter Aalborg Kommunes afgørelse til, at vedligeholdelsen ikke var foretaget i overensstemmelse med vandløbslovens § 28.

Kommentar: Afgørelsen omhandler bredejers pligter ved vandløbsvedligeholdelse efter vandløbslovens § 28, der viderefører den tidligere vandløbslovs § 35, stk. 2 (se hertil Tolstrup: Vandløbsloven med kommentarer, 1975, s. 155 ff.). Reglen gælder også for offentlige vandløb, hvor kommunen har ansvaret for vandløbsvedligeholdelse. Efter § 28 skal bredejere erstatningsfrit tåle, at kommunen fra ejendommen foretager vandløbsvedligeholdelse, og bredejereren skal ligeledes uden erstatning ”modtage og bortskaffe [det oprensede materiale, som kommunen som almindelige vedligeholdelse oplægger] fra vandløbets bredder”. Skader på bredejers ejendom ved færdsel erstattes ikke, mens andre skader ved vandløbsvedligeholdelsen erstattes. Tvister om erstatning for sådanne skader afgøres efter vandløbslovens § 73 af taksationskommissionen. Set i lyset af forarbejderne til § 28 må klagenævnets retlige vurdering tiltrædes, men afgørelsen giver alligevel anledning til to principielle bemærkninger. For det første regulerer § 28 en umiddelbar forpligtelse for bredejere og indeholder ikke hjemmel til at træffe afgørelse for kommunen, idet § 28 forudsætter, at hvis kommunens oplag af materiale fra vandløbsvedligeholdelse går ud over, hvad § 28 hjemler, kan bredejer kræve erstatning for de tab,

MAD 2022.75

som dette medfører, hvilket kan indbringes for taksationskommission, jf. § 73. For det andet kan selve indholdet af bredejers forpligtelser efter § 28 give problemer i forhold til EU's affaldsregler, da det oprensede materiale fra vandløbet må anses for affald efter affaldsdirektivet (2008/98), og der næppe efter affaldsdirektivet eller miljøbeskyttelsesloven er mulighed for, at myndighederne kan pålægge bredejere at fjerne og bortskaffe affald fra kommunens vandløbsvedligeholdelse. En sådan affaldshåndtering vil kræve miljøgodkendelse efter den danske gennemførelse af direktivet. Afgørelsen illustrerer derfor på sin egen måde, at der er behov for at genoverveje vandløbslovens regler om vandløbsvedligeholdelse, herunder også de særlige regler i § 28, hvorom der foreligger meget få afgørelser fra klagenævnet. Den så vidt ses eneste nyere afgørelse er trykt i MAD 2021.315 Mfk (j.nr. 19/04702), hvor spørgsmålet var, om kommunens beskæring af træer og grene langs et offentligt vandløb og fjernelse af afskåret materiale udgjorde en tilstandsændring i modstrid med naturbeskyttelseslovens § 3, hvilket klagenævnet afviste.

Ændring af afgørelse om vedligeholdelse af Guldbækken i Aalborg Kommune

21/01550

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter vandløbslovens § 28, jf. § 80, stk. 1. [1]

Miljø- og Fødevareklagenævnet ændrer Aalborg Kommunes afgørelse af 15. januar 2021 om vedligeholdelse af Guldbækken på strækningen st. 1.500-2.000 m til, at oplægget af sand på matr. nr. F1 og matr. nr. F2 ikke er i overensstemmelse med vandløbslovens § 28.

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet[2] og gebyrbekendtgørelsens § 2.[3] Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen kan anlægges ved domstolene.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevareklagenævnet

Afgørelsen er den 30. januar 2021 påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ejendommens ejer.

Klager har navnlig anført, at klager ikke er forpligtet til at modtage det oprensede sand.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

Sagen omhandler vedligeholdelsen af det offentlige vandløb Guldbækken på strækningen st. 1.500-2.000 m.

Vandløbet er omfattet af "Regulativ for kommunevandløb nr. 4.07, Guldbækken" vedtaget den 20. september 2000.

Det fremgår af pkt. 8 i regulativet, at vandløbet vedligeholdes i overensstemmelse med afsnit 4 i "Fællesbestemmelser, februar 2000," og at disse findes som bilag 2 til regulativet.

Det fremgår videre, at for strækningen fra gl. banebro til skalapæl 8 skal vandløbet vedligeholdes på grundlag af principperne for teoretisk skikkelse.

Af pkt. 3 i regulativet om vandløbets skikkelse og dimensioner fremgår det, at st. 1.500-2.000 m er beliggende mellem gl. banebro og skalapæl 8.

Om oprensning fremgår det af pkt. 4.3 i regulativets bilag 2, at ved vandløb, der vedligeholdes efter teoretisk skikkelse, gennemføres oprensning ved aflejringer på 10 cm eller mere maksimalt til 10 cm under den teoretiske bundkote i den teoretiske bundbredde. Oprensning kan undlades, såfremt vandspejlsberegninger foretaget på baggrund af en kontrolopmåling viser, at vandspejlsstigninger vil være under 10 cm i forhold til det beregnede vandspejl for den teoretiske skikkelse. Hvis beregninger for kontrolopmålingen viser en vandspejlsstigning på 10 cm eller mere i forhold til det pågældende vandløbs teoretiske skikkelse, ved to givende afstrømningsværdier, iværksættes der oprensning. Eventuel oprensning foretages i perioden fra 1. september til 1. november.

Videre fremgår det, at hvis der indtræder fare for betydelig skader som følge af unormalt store aflejringer i vandløbene kan vandløbsmyndigheden iværksætte ekstraordinære oprensninger. Dette forudsætter dog normalt, at det vurderes at have betydning for en væsentlig del af de berørte arealer.

Endvidere fremgår det af pkt. 4.6 i regulativets bilag 2, at ved tilrettelæggelsen af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle, søges fordelt på begge sider af vandløbene. Ved oprensning og grødeskæring med maskine oplægges fylden så vidt muligt ensidigt på skiftevis højre og venstre side af vandløbet fra år til år.

Vider fremgår det, at det fra oprensningen hidrørende fyld m.v., der fremkommer ved vandløbenes regulativmæssige vedligeholdelse, er brugerne af de tilstødende jorder pligtige til at fjerne til mindst 5 meter fra vandløbskanten eller sprede i et ikke over 10 cm tykt lag, inden hvert års 1. maj. Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, som skal fjernes eller spredes. Undlader en ejer eller bruger at fjerne eller sprede fylden, kan vandløbsmyndigheden med to ugers skriftligt varsel til ejeren eller brugeren lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

2.1 Området

Guldbækken er et offentligt vandløb, der er beliggende i Aalborg Kommune, og som indgår i Øster Å's vandsystem. Vandløbet løber i det nordlige skel af klagers ejendomme matr. nr. F1 og matr. nr. F2, ca. 700 m nord for Svenstrup.

Opstrøms klagers ejendom i st. 1.066 m løber Døsebæk ud i Guldbækken.

2.2 Den påklagede afgørelse

Aalborg Kommune har den 15. januar 2021 truffet afgørelse om, at Guldbækken er vedligeholdt i overensstemmelse med vandløbslovens § 27 og § 28 samt det gældende regulativ.

Det fremgår af afgørelsen, at den er truffet efter en henvendelse af 16. oktober 2020 fra klager omkring placering af oprenset sand på klagers ejendom.

Aalborg Kommune har om oprensningen oplyst, at den består af en skånsom sandoprensning udført i september 2020 for at fjerne aflejringer af sand oven på vandløbets faste grusbund.

Om baggrunden for oprensningen fremgår det i afgørelsen, at Aalborg Kommune den 11. september 2019 konstaterede en punktudledning af sand fra en byggeplads, hvorfra sandet løb ud i Døsebæk, der munder ud i Guldbækken. Ifølge kommunen udførte lodsejer herefter i samarbejde med kommunen tilstrækkelige afværgeforanstaltninger for at forhindre sandvandring. Ved et efterfølgende tilsyn den 10. september 2020 blev der dog ifølge kommunen konstateret lokale banker af sandaflejringer i Guldbækken mellem st. 1.500 m og st. 2.000 m. Videre fremgår det, at kommunen vurderede, at sandbankerne skulle fjernes hurtigst muligt af hensyn til gydning og vandføringen.

Det fremgår endvidere af afgørelsen, at oprensningen blev foretaget fra den sydlige bred, da der efter Aalborg Kommunes vurdering var bedre køreforhold her. Fyldet blev ligeledes placeret på den sydlige bred, og jævnet ud i et lag på under 10 cm.

I forhold til tidligere vedligeholdelser af vandløbet har Aalborg Kommune oplyst, at i 2016 blev den afskåret kantvegetation lagt på den nordlige bred, mens kommunen forsøgte at fordele den afskåret kantvegetation ligeligt på begge bredder i 2019.

Aalborg Kommune har som begrundelse for at klager er forpligtet til at modtage det oprensede sand anført, at fjernelse af sand fra vandløbet er en del af vandløbets vedligeholdelse, og at lodsejere er forpligtet til at tåle, at der oplægges fyld i forbindelse med vedligeholdelse efter vandløbslovens § 28 og afsnit 4.6 i regulativets bilag 2.

Af et referat fra et møde mellem klager og Aalborg Kommune den 12. januar 2021 fremgår det, at det er kommunens vurdering, at en betydelig del af det oprensede sand stammer fra byggepladsen. Videre fremgår det, at det var kommunens vurdering, at sandudledningen var stoppet ved de foretagne afværgeforanstaltninger, dels fordi sandet, som gav anledning til udledningen blev flyttet væk fra Døsebæk, og dels fordi et defekt rør dannede en stuvezone, som forhindrede udledning af større mængder sand. Af den grund blev bygherres stop af udledningen godkendt af kommunen, og bygherres opgave med at fjerne sand blev begrænset til Døsebæk.

2.3 Klagers indhold

Klager har anført, at Aalborg Kommune er forpligtet til at fjerne sandet fra klagers ejendom, idet kommunen ikke i tilstrækkeligt omfang har pålagt bygherre at fjerne sandet, hvilket har resulteret i, at sandet er endt på klagers mark. Klager har oplyst, at han er bekendt med, at han er forpligtet til at tåle at modtage det almindelige oprensede materiale, men ifølge klager er der her tale om affald, som han ikke er forpligtet til at modtage.

Klager har videre anført, at Aalborg Kommune har erkendt, at kommunen har foretaget en fejlvurdering i forhold til om sandet ville vandre ned i Guldbækken.

Ifølge klager ligger sandet nogle steder i et lag på 20-25 cm, hvilket medfører at landmanden, der forpagter jorden, ikke kan anvende den til afgræsning af kvæg, idet han ikke kan køre med slåmaskine på arealet. Klager har oplyst, at han dermed mister en lejeindtægt på 4.000 kr. årligt.

3. Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevarerklagenævnets bemærkninger

Ifølge vandløbslovens § 27, stk. 1, skal vandløb vedligeholdes således, at det enkelte vandløbs skikkelse eller vandføringsevne ikke ændres, medmindre andet er fastsat i regulativet eller en afgørelse efter lovens § 36 a, stk. 1.

Vedligeholdelsen af offentlige vandløb påhviler vandløbsmyndigheden, jf. § 31, stk. 1.

Vedligeholdelsesforanstaltninger omfatter for åbne vandløbs vedkommende at skære grøde, fjerne slam og lignende aflejret materiale m.v.

Det fremgår af vandløbslovens § 28, at bredejere og brugere af tilstødende ejendomme skal tåle, at fornødent vedligeholdelsesarbejde udføres. Fyld, afskåret grøde og andet, der fremkommer ved sædvanlig vedligeholdelse, skal den, der bruger de tilstødende ejendomme, modtage og bortskaffe fra vandløbets bredder uden erstatning. Skader som følge af almindelig kørsel og færdsel til fods langs vandløbet i forbindelse med vedligeholdelse kan ikke kræves erstattet. Såfremt der i øvrigt under vedligeholdelsesarbejder påføres ejere eller brugere skade eller ulempe, har ejeren eller brugeren ret til erstatning efter lovgivningens almindelige regler.

Vandløbsregulativet udgør det retlige grundlag for administration og forvaltning af det enkelte vandløb. De krav, der gælder i henhold til regulativet i forhold til f.eks. grødeskæring og vandføringsevnen, er således bindende for vandløbsmyndigheden.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet finder, at oprensningen ikke kan anses som sædvanlig vedligeholdelse. Nævnet har i vurderingen lagt vægt på, at det i sagen er ubestridt, at en betydelig del af det oprensede sand stammer fra en utilsigtet punktudledning til Døsebæk fra en byggeplads, at behovet for oprensning dermed skyldes punktudledningen, og at Aalborg Kommune i øvrigt ikke har anført noget i sagen, der kan medføre, at oprensningen skal anses som sædvanlig vedligeholdelse.

Det er herefter i strid med vandløbslovens § 28, at oplægge det oprensede sand på klagers ejendom, eftersom vandløbsmyndigheden alene kan kræve, at klager modtager fyld, afskåret grøde og andet, der er fremkommet ved sædvanlig vedligeholdelse, hvilket ikke er tilfældet her. Miljø- og Fødevarerklagenævnet bemærker i forlængelse heraf, at forpligtigelsen til at modtage fyld, afskåret grøde og andet efter vandløbslovens § 28 ikke kan udvides i et vandløbsregulativ, hvorfor det ikke i sagen er relevant at inddrage vandløbsregulativet i vurderingen af, hvorvidt klager er forpligtet til at modtage sandet.

På baggrund af ovenstående har Aalborg Kommune dermed ikke hjemmel i vandløbsloven til at oplægge det oprensede sand på klagers ejendom.

3.2 Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevarerklagenævnet ændrer Aalborg Kommunes afgørelse af 15. januar 2021 om vedligeholdelse af Guldbækken på strækningen st. 1.500-2.000 m til, at oplægget af sand på matr. nr. F1 og matr. nr. F2 ikke er i overensstemmelse med vandløbslovens § 28.

---

[1][1] Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 om vandløb med senere ændringer.

[2] Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

[3] Bekendtgørelse nr. 132 af 30. januar 2017 om gebyr for indbringelse af klager for Miljø- og Fødevareklagenævnet mv.

Sag:

21/01550

Dato:

28. marts 2022.

Emner:

Vandløbsloven (/s...

Highlight:

 Vis/skjul highlight

Miljø- og Fødevareklagenævnet (<https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>) •
Nævnenes Hus • Toldboden 2 • 8800 Viborg • Tlf. nr.: 72 40 56 00 • CVR: 37795526 • mfkn@naevneneshus.dk
(<mailto:mfkn@naevneneshus.dk>)

Tilgængelighedserklæring (<https://www.was.digst.dk/mfkn-naevneneshus-dk>).